

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

«СЕРЕДНЯ ОСВІТА: УКРАЇНСЬКА МОВА І ЛІТЕРАТУРА»

першого рівня вищої освіти

на здобуття освітнього ступеня *бакалавр*

за спеціальністю 014 Середня освіта

предметною спеціальністю 014.01 Українська мова і література; мова і література
(англійська)

галузі знань 01 Освіта / Педагогіка

Кваліфікація: Бакалавр освіти з української мови і літератури.

Учитель української мови і літератури. Учитель англійської мови.

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ

РАДОЮ ІДГУ

Голова вченої ради

Я. В. Кічук

(протокол № 7 від «31» 05 2018 р.)

Освітня програма вводиться в дію з 1.09 2018 р.

Ректор Я. В. Кічук

(наказ № 41 від «30» 05 2018 р.)

Ізмаїл – 2018

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

1. Навчально-методична рада ІДГУ

Протокол № 6 від «24» 05 2018 р.

Голова навчально-методичної ради ІДГУ Н. Кольцун (Кольцун Н.М.)

2. Вчена рада факультету української філології та соціальних наук ІДГУ

Протокол № 7 від «26» 04 2018 р.

Голова вченої ради факультету української філології та

соціальних наук Л.В. Чорна (Чорна Л.В.)

3. Навчально-методична рада факультету української філології та соціальних наук ІДГУ

Протокол № 7 від «14» 04 2018 р.

Голова навчально-методичної ради факультету І.Б. Циганок (Циганок І.Б.)

Кафедра української мови і літератури

Протокол № 10 від «02» 04 2018 р.

Завідувач кафедри А.О. Колесников (Колесников А.О.)

ПЕРЕДМОВА

Розроблено робочою групою у складі:

1. **Мельникова Руслана Миколаївна**, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри української мови та літератури (гарант освітньої програми).
2. **Погорєлова Алла Дмитрівна**, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови та літератури.
3. **Фоміна Лілія Георгіївна**, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови та літератури.

Інформація про зовнішню апробацію:

Рецензент: : **Гороф'янюк Інна Валентинівна**, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови Вінницького державного педагогічного університету ім. М.Коцюбинського

1. Профіль освітньої програми
за спеціальністю 014 Середня освіта
за предметною спеціальністю:014.01 Українська мова і література

1 – Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Ізмаїльський державний гуманітарний університет, факультет української філології та соціальних наук, кафедра української мови і літератури
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Кваліфікація: бакалавр освіти з української мови і літератури. Учитель української мови і літератури. Учитель англійської мови.
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма першого рівня (бакалавр).Середня освіта: Українська мова і література
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС термін навчання 3 роки 10 місяців
Наявність акредитації	Сертифікат про Акредитацію Серія НД-II № 1658478 від 2 липня 2013 р. Термін дії сертифіката до 1 липня 2019 р.
Цикл/рівень	НРК України – 7 рівень, FQ-EHEA – перший цикл, EQF-LLL – 6 рівень
Передумови	Наявність повної загальної середньої освіти
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	до 1 липня 2019 р.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://idgu.edu.ua
2 – Мета освітньої програми	
Програма призначена для підготовки конкурентноспроможного фахівця з глибокими фундаментальними знаннями та вміннями міждисциплінарного філологічного дослідження, здатного будувати свою діяльність на основі креативного підходу та готового до продовження навчання на другому освітньо-науковому рівні вищої освіти.	
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка, Спеціальність: 014 Середня освіта Предметна спеціальність: 014.01 Українська мова і література; мова і література (англійська)
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна програма ґрунтується на сучасних наукових знаннях про цілі й цінності філологічної і педагогічної освіти, орієнтована на академічну і професійну підготовку на основі теоретичних досліджень і практичних результатів їх впровадження з урахуванням світового досвіду навчальної діяльності, сучасного стану підготовки фахівців з мовної освіти в Україні, акцентує увагу на здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері

	професійної діяльності вчителя-словесника.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Професійна освіта в галузі філології та методики навчання у закладах середньої освіти.
Особливості програми	Програма включає навчальні дисципліни професійної та практичної підготовки, які поглиблюють компетентності майбутнього вчителя української мови та літератури, англійської мови й забезпечує можливість засвоєння наукових програм у відповідних галузях знань.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Випускників програми призначено для навчально-виховної, науково-методичної та організаційно-управлінської діяльності в галузі 01 Освіта відповідно до Класифікатора професій ДК 003: 2010. 232 – викладачі середніх навчальних закладів; 2320 - викладачі середніх навчальних закладів; 234 – вчителі спеціалізованих навчальних закладів; 2340 – вчителі спеціалізованих навчальних закладів; 234 – інші професіонали в галузі навчання; 2444 – професіонали в галузі філології, лінгвістики та перекладів: 2444.1 – наукові співробітники (філологія, лінгвістика та переклади); 2444.1 – наукові співробітники-консультанти (філологія, лінгвістика та переклади); 2444.1- філолог-дослідник; 2444.2 – філологи, лінгвісти, перекладачі та усні перекладачі: 2444.2 – гід –перекладач, лінгвіст, перекладач, перекладач технічної літератури, перекладач-дактилолог.
Подальше навчання	Випускники мають право продовжити навчання на другому (магістерському) рівні вищої освіти.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Викладання мов та літератури із застосуванням сучасних інформаційних технологій. Проблемно-орієнтоване навчання, самонавчання, навчання через виробничу практику. Стиль навчання: студентсько-центроване навчання, самонавчання, проблемно-орієнтоване навчання, індивідуально-творчий підходи. Лекційні курси поєднуються з семінарськими, лабораторними та практичними заняттями, самостійна робота проводиться з залученням електронних підручників, конспектів, консультацій з викладачами
Оцінювання	Накопичувальна бально-рейтингова система, що передбачає оцінювання студентів за всі види аудиторної та позааудиторної навчальної діяльності, спрямована на опанування навчального навантаження з освітньої програми, поточний, модульний й підсумковий контроль; письмові, усні екзамени, тестування, заліки з навчальної (філологічної, ознайомчої й виховної), навчально-виробничої (педагогічної) і виробничої (педагогічної) практик, курсові роботи, комплексні кваліфікаційні екзамени.

	Система оцінювання: чотирибальна національна шкала («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»); дворівнева національна шкала (зараховано/не зараховано); 100-бальна (ЄКТС) шкала)
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність самостійно розв'язувати складні спеціалізовані завдання й практичні проблеми в галузі середньої освіти, що передбачає застосування теорій і методів освітніх наук і характеризується комплексністю й визначеністю педагогічних умов організації навчально-виховного процесу в закладах освіти середньої школи.
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК 2. Здібність планувати та управляти часом.</p> <p>ЗК 3. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК 4. Спроможність спілкуватися рідною та іноземною мовами як усно, так письмово.</p> <p>ЗК 5. Знання предметної галузі та розуміння професії.</p> <p>ЗК 6. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.</p> <p>ЗК 7. Здібність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 8. Здатність використовувати професійно профільовані знання в галузі сучасної лінгвістики, професійно профільовані знання системи мови й правил її функціонування при іншомовній комунікації.</p> <p>ЗК 9. Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>ЗК 10. Спроможність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>ЗК 11. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми з відповідною аргументацією.</p> <p>ЗК 12. Уміння працювати в команді.</p> <p>ЗК 13. Цінування і повага різноманітності та мультикультурності.</p>
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	<p>ФК 1. Володіти спеціальними знаннями загальних і часткових теорій мовознавства та літературознавства, наукових шкіл і напрямів філологічних досліджень.</p> <p>ФК 2. Бути обізнаними з внутрішніми та зовнішніми законами розвитку мови та літератури.</p> <p>ФК 3. Володіти основними поняттями, концепціями і фактами сучасної мовознавчої та літературознавчої науки.</p> <p>ФК 4. Мати здатність оперативно засвоювати нові теорії, методики дослідження, що народжуються як у галузі філології, так і на межі різних гуманітарних наук.</p> <p>ФК 5. Вміти застосовувати на практиці теоретичні знання з лінгвістики, літературознавства, загальні та спеціальні методи філологічного дослідження.</p> <p>ФК 6. Здійснювати аналіз мовних та мовленнєвих об'єктів, різних типів лінгвістичних та літературознавчих текстів, зокрема й художніх творів, а також помилок на різних мовних рівнях.</p> <p>ФК 7. Здійснювати пошук та аналітичне опрацювання нової текстової, графічної, звукової та відеоінформації.</p> <p>ФК 8. Вміти застосовувати трансфер академічних знань і академічних досліджень у прикладних освітніх технологіях та соціокультурній діяльності.</p>

	<p>ФК 9. Здатність сприймати автентичну іншомовну інформацію на слух, зокрема в звичайному спілкуванні та адекватно реагувати на неї.</p> <p>ФК 10. Вільно володіти англійською мовою, використовувати знання, уміння, навички в галузі теорії й практики дослідження мовних явищ для освоєння теоретичних основ і методів сучасної лінгвістики.</p> <p>ФК 11. Розуміти положення / думки прочитаного або прослуханого тексту англійською мовою, а також давати стисле обґрунтування та пояснення думок.</p> <p>ФК 12. Вільно користуватися англійською мовою у професійних, наукових та інших цілях; використовувати соціокультурні знання і вміння в англомовній комунікації.</p> <p>ФК 13. Знати принципи, методи і форми організації навчального процесу в закладах освіти середньої школи.</p> <p>ФК 14. Володіти специфікою сучасних технологій навчання та викладання в закладах освіти середньої школи.</p> <p>ФК 15. Використовувати сучасні інноваційні технології навчання у процесі викладання української мови та літератури, англійської мови.</p> <p>ФК 16. Володіти навичками професійної інформаційної діяльності щодо аспектів викладання української мови та літератури, англійської мови в закладах освіти середньої школи.</p> <p>ФК 17. Знання основ теорії, методів і прийомів усної та писемної комунікації.</p> <p>ФК 18. Уміти вести дискусію.</p>
--	--

7 – Програмні результати навчання

<p>ПРН 1. Знання методики викладання української мови та літератури, англійської мови в різних типах середніх навчальних закладів.</p> <p>ПРН 2. Знання сучасних наукових методів філологічних досліджень, достатня підготовка для проведення науково-дослідницької роботи в галузі філологічних наук.</p> <p>ПРН 3. Знання методики проведення експериментів у галузі лінгвістики та дидактики.</p> <p>ПРН 4. Знання методики психолого-педагогічної діагностики, володіння навичками та вміннями її реалізації.</p> <p>ПРН 5. Знання правових та етичних норм, які регулюють відносини між людьми в професійних колективах.</p> <p>ПРН 6. Знання законодавчої та нормативної бази України про охорону праці в освітній галузі.</p> <p>ПРН 7. Вільне володіння фундаментальними знаннями в галузі філології (основні концепції, праці гуманітарних наук та їх видатні представники).</p> <p>ПРН 8. Здатність використовувати професійно-профільовані знання, уміння й навички, досліджувати мовні та літературні явища, вирішувати практичні завдання в галузі філології.</p> <p>ПРН 9. Здатність коригувати та прогнозувати свою навчально-виховну роботу.</p> <p>ПРН 10. Вміння проводити науково-методичну та організаційно-методичну роботу із запровадження у навчальний процес нових інформаційних технологій навчання мови, літератури, в тому числі інтенсивних методів навчання, індивідуалізованого навчання тощо.</p> <p>ПРН 11. Вміння планувати й організовувати навчальну діяльність учнів на заняттях, в позааудиторній роботі, активізувати їх самостійну роботу й наукову творчість.</p> <p>ПРН 12. Навички вести навчальний діалог і ефективно організовувати співпрацю з учнями.</p> <p>ПРН 13. Здійснювати діагностику особистості з використанням тестових завдань як важливого дослідницького інструменту.</p> <p>ПРН 14. Вміння здійснювати самоконтроль, самооцінку, саморегуляцію.</p> <p>ПРН 15. Досконале володіння державною, англійською мовами.</p> <p>ПРН 16. Вміння працювати з комп'ютерною технікою та ефективно використовувати її для</p>

обробки матеріалів і результатів досліджень у галузі філології.

ПРН 17. Вміння користуватися науковою літературою, аналізувати матеріал академічних підручників та навчальних посібників з української мови та літератури, англійської мови для різних типів середніх навчальних закладів з метою виявлення його наукової вирогідності, методичного значення та прогнозування можливих труднощів у засвоєнні навчальних програм.

ПРН 18. Володіння навичками аналізу навчально-виховних ситуацій, уміння визначати і вирішувати педагогічні завдання.

ПРН 19. Формування суджень про використання знань, умінь, навичок у галузі теорії і практики дослідження мовних явищ для освоєння теоретичних основ і методів сучасної лінгвістики.

ПРН 20. Формування суджень про використання професійно-орієнтованих загальнотеоретичних знань з української мови і літератури, англійської мови.

8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення	<p>В реалізації програми беруть участь штатні науково-педагогічні працівники – доктори філологічних наук, професори, кандидати філологічних наук, доценти, кандидат педагогічних наук, доцент; за можливості залучаються закордонні фахівці.</p> <p>З метою підвищення фахового рівня всі науково-педагогічні працівники один раз на п'ять років проходять підвищення кваліфікації, в тому числі закордонні.</p>
Матеріально-технічне забезпечення	<ul style="list-style-type: none">- навчальні корпуси;- гуртожитки;- спеціалізовані кабінети, лабораторії;- комп'ютерні класи;- пункти харчування;- точки бездротового доступу до мережі Інтернет;- мультимедійне обладнання;- спортивний зал, спортивні майданчики.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	<ul style="list-style-type: none">- офіційний сайт ІДГУ: idgu.edu.ua;- точки бездротового доступу до мережі Інтернет;- необмежений доступ до Інтернет;- наукова бібліотека, читальні зали;- навчальні та робочі плани;- графіки навчального процесу;- навчально-методичні комплекси дисциплін;- навчальні та робочі програми дисциплін;- дидактичні матеріали для самостійної та індивідуальної роботи студентів;- програми практик;- методичні рекомендації щодо написання курсових робіт;- критерії оцінювання рівня підготовки;- пакети комплексних контрольних робіт.
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Підвищення кваліфікації (стажування) науково-педагогічних працівників у вітчизняних ВНЗ
Міжнародна кредитна мобільність	Підвищення кваліфікації (стажування) науково-педагогічних працівників у закордонних ВНЗ

Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Наявна можливість для фізичних осіб
---	-------------------------------------

2. Перелік компонентів освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонентів ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
I. Цикл загальної підготовки			
1. Загальні нормативні дисципліни			
ОК 1.	Філософія	4	екзамен
ОК 2.	Англійська мова	9	залік, екзамен
ОК 3.	Історія та культура України	6	екзамен
2. Загальні вибіркові дисципліни (за вільним вибором студентів)			
ОК 4.	Етика та естетика / Соціально-політичні студії	4	залік
ОК 5.	Культура наукової комунікації як складова фахової діяльності / Ділові папери і професійна компетенція	4	залік
ОК 6.	Риторика / Історія релігій	4	залік
ОК 7.	Інформаційно-комунікаційні технології за професійним спрямуванням / Мультимедіа технології та основи web - дизайну	4	залік
ОК 8.	Підприємництво та бізнес-культура / Самоменеджмент та управління особистою кар'єрою	4	залік
ОК 9.	Безпека праці / Техніка безпеки за профспрямуванням	4	залік
ОК 10.	Межиріччя Дністра і Дунаю – нова європейська модель / Основи психолінгвістики	4	залік
ОК 11.	Наука про здоров'я і фізичну культуру / Основи бізнес-планування	4	залік
II. Цикл професійної та практичної підготовки			
1. Професійні нормативні дисципліни			
ОК 12.	Педагогіка	6	екзамен
ОК 13.	Психологія	6	екзамен
ОК 14.	Вступ до слов'янської філології з основами наукових досліджень	4	залік
ОК 15.	Вступ до мовознавства	5	екзамен
ОК 16.	Сучасна українська літературна мова	21	залік, екзамен
ОК 17.	Українська діалектологія	3	залік
ОК 18.	Українська мова в діахронному аспекті	4	екзамен
ОК 19.	Методика навчання української мови	6	екзамен
ОК 20.	Історія української літератури	21	залік, екзамен
ОК 21.	Вступ до літературознавства	4	екзамен
ОК 22.	Ділова українська мова та основи	4	залік

	академічного письма		
ОК 23.	Методика навчання української літератури	5	екзамен
ОК 24.	Методика навчання англійської мови	1,5	залік
ОК 25.	Курсова робота з історії української літератури та методики її навчання	1	залік
ОК 26.	Курсова робота з української мови та методики її навчання	1	залік
ОК 27.	Курсова робота з англійської мови та методик и її навчання	1	залік
2. Практична підготовка			
ОК 27.	Навчальна практика (філологічна)	3	залік
ОК 28.	Навчальна практика (ознайомча, виховна)	6	залік
ОК 29.	Виробнича практика (педагогічна)	15	залік
Загальний обсяг обов'язкових компонентів:		183	
Вибіркові компоненти ОП			
Вибірковий блок 1 (за вибором факультету)		45	
ВБ 1.1.	Старослов'янська мова	5	екзамен
ВБ 1.2.	Практичний курс англійської мови	19,5	залік, екзамен
ВБ 1.3.	Основи економічної теорії	4	залік
ВБ 1.4.	Історична граматики української мови	5	екзамен
ВБ 1.5.	Теоретичний курс англійської мови	5	залік
ВБ 1.6.	Типологія помилок	3	залік
ВБ 1.7.	Культура і стилістика української мови	5	екзамен
ВБ 1.8.	Теорія мови та літератури	4	екзамен
Вибірковий блок 2 (за вибором студента)		72	
ВБ 2.1.	Європейські абриси педагогіки соціалізації / Психодіагностика	4	залік
ВБ 2.2.	Граматикина семантика / Теорія парадигм	4	залік
ВБ 2.3.	Міфософська лінія в українській поезії / Празька поетична школа	4	залік
ВБ 2.4.	Країнознавство Англії / Лінгвокраїнознавство англомовних країн	4	залік
ВБ 2.5.	Київські неокласики в контексті літературної доби / Творчість поетів-дисидентів	4	залік
ВБ 2.6.	Фольклор / Літературне краєзнавство	4	залік
ВБ 2.7.	Лінгвістичний аналіз художнього тексту / Літературознавчий аналіз художнього тексту	4	залік
ВБ 2.8.	Основи педагогічної майстерності / Інклюзивна освіта	4	залік
ВБ 2.9.	Аналітичне читання англомовних текстів / Реферування публіцистичних текстів	4	залік
ВБ 2.10.	Практична граматики / Особливості лінгвістичного аналізу англомовного тексту	4	залік
ВБ 2.11.	Теорія та практика перекладу (англійська мова)/ Лексичні, граматикині та стилістичні труднощі перекладу (англійська мова)	4	залік
ВБ 2.12.	Лінгвістичний аналіз англомовного тексту / Аналітичне читання англомовних текстів	4	залік
ВБ 2.13.	Інноваційні технології у методиці навчання української мови та літератури / Історія української літератури для дітей та юнацтва	5	залік
Загальний обсяг вибірових компонентів:		117	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		300	

2.2. Структурно-логічна схема ОП (див. додаток 1)

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

– Комплексний кваліфікаційний екзамен з української мови і літератури та методик їх навчання.

– Атестаційний екзамен з англійської мови.

Атестація випускників освітньої програми спеціальності 014 Середня освіта проводиться у формі атестаційних екзаменів, завершується видачею документа встановленого зразка про присудження ступеня «бакалавра» із присвоєнням кваліфікації: Бакалавр освіти з української мови і літератури, англійської мови. Учитель української мови і літератури, англійської мови.

Атестація здійснюється відкрито і публічно.

